

LAB7: Programowanie sieciowe – algorytmy CPM, PERT

Zadanie 1

Realizacja algorytmu PERT:

```
In [14]: #zestaw testowy
inf = float('inf')
graph = {
    1 : [2,3],
    2: [4,5],
    3: [4],
    4: [5],
    5: [],
}
prevs = {
    1 : [],
    2: [1],
    3: [1],
    4: [2,3],
    5: [2,4],
}

a = [
    [inf, 13, 12, inf, inf],
    [inf, inf, inf, 2, 15],
    [inf, inf, inf, 8, inf],
    [inf, inf, inf, inf, 2],
    [inf, inf, inf, inf, inf],
]

def PERT(graph, a, prevs, s, l):
    """Algorytm PERT do wyznaczania ścieżki krytycznej, terminu realizacji, bez realizacji reideksacji

    :param graf graph w postaci listy sąsiedztwa
    :param lista list a zawierająca wartości krawędzi
    :param słownik poprzedników wierzchołka
    :param int s wierzchołek startowy
    :param int l wierzchołek końcowy

    :return zwraca ścieżkę krytyczną, termin realizacji, wczesne rozpoczęcie, późne zakończenie, późne rozpoczęcie,
    wczesne zakończenie, zapas całkowity oraz czas trwania czynności
    """

    #inicializacja słowników na odpowiednie temriny zakonczzen, rozpocząć oraz zapasy
    Pw = {}
    Kp = {key: 100000 for key in list(graph.keys())[:-1]}
    Zc = {}

    #forward Pw - obliczenie najwcześniejszego rozpoczęcia
    for u in graph:
        if u != s:
            Pw[u] = max([Pw[v]+ a[v-1][u-1] for v in prevs[u]])
        else:
            Pw[u] = 0

    #backward Kp - wsteczne obliczenie późnego zakończenia
    Kp[l] = Pw[l]
    for u in list(graph.keys())[:-1]:
        for v in prevs[u]:
            Kp[v] = min(Kp[v], Kp[u] - a[v-1][u-1])

    #obliczenie pozostałych terminów i zapasu za pomocą algorytmu BFS
    EST = {} #wczesne rozpoczęcie
    EFT = {} #wczesne zakończenie
    LST = {} #późne rozpoczęcie
    LFT = {} #późne zakończenie
    duration = {} #czasy trwania
    visited = []
    Q = [s]
    while Q:
        v = Q.pop(0)
        if v not in visited:
            visited.append(v)
            for u in graph[v]:
                duration[(v,u)] = a[v-1][u-1]
                EST[(v,u)] = Pw[v]
                LFT[(v,u)] = Kp[u]
                EFT[(v,u)] = EST[(v,u)] + duration[(v,u)]
                LST[(v,u)] = LFT[(v,u)] - duration[(v,u)]
                Zc[(v,u)] = LFT[(v,u)] - EFT[(v,u)]
                Q.append(u)

    #reconstruct critical paths
    Zc_c = Zc.copy()
    copied = Zc.copy()
    crit_path = []
    visited = []
    next = 1
    while copied:
        path = []
        Zc_c = copied.copy()
        for task in Zc_c:
            if Zc_c[task] == 0:
                if next not in visited and next == task[0]:
                    path.append(task[0])
                    next = task[1]
                    copied.pop(task)
            else:
                copied.pop(task)
        path.append(next)
        if crit_path and path[0] == crit_path[0][-1]:
            crit_path[0].extend(path[1:])
            break
        elif crit_path:
            path.append(*crit_path[0][crit_path[0].index(next)+1:])
            crit_path.append(path)
        if copied:
            next = list(copied.keys())[0][0]

    return crit_path, Kp[l], EST, LFT, EFT, LST, Zc, duration

crit_path, date, Pw, Kp, Kw, Pp, Zc, duration = PERT(graph, a, prevs, 1, 5)
print(crit_path)

[[1, 2, 5]]
```

Przykład przedsięwzięcia na grafie 12 wierzchołków, 20 krawędzi

i	j	tc	tm	tp	t0	war
1	2	11	13	15	13,00	0,444444
1	3	10	12	14	12,00	0,444444
1	4	11	11	11	11,00	0
2	5	10	15	20	15,00	2,777778
2	6	11	13	15	13,00	0,444444
3	6	7	8	9	8,00	0,111111
3	7	6	8	10	8,00	0,444444
3	8	6	7	14	8,00	1,777778
4	7	5	5	5	5,00	0
4	8	7	7	7	7,00	0
5	10	1	3	5	3,00	0,444444
5	11	4	4	4	4,00	0
6	10	5	6	7	6,00	0,111111
7	9	6	6	6	6,00	0
7	10	4	7	10	7,00	1
8	9	4	5	6	5,00	0,111111
9	10	8	9	10	9,00	0,111111
10	12	2	3	4	3,00	0,111111
11	12	2	2	2	2,00	0

```
In [19]: inf = float('inf')
graph = {
    1 : [2,3,4],
    2: [5,6],
    3: [6,7,8],
    4: [7,8],
    5: [10,11],
    6: [10],
    7: [9,10],
    8: [9],
    9: [10],
    10: [12],
    11: [12],
    12: []
}

a = [
    [inf, 13, 12, 11, inf,inf,inf,inf,inf,inf,inf,inf],
    [inf, inf, inf, inf, 15, 13,inf,inf,inf,inf,inf,inf],
    [inf, inf, inf, inf, inf,8,8,8,inf,inf,inf,inf],
    [inf, inf, inf, inf, inf,inf,5,7,inf,inf,inf,inf],
    [inf, inf, inf, inf, inf,inf,inf,inf,inf,3,4,inf],
    [inf, inf, inf, inf, inf,inf,inf,inf,inf,6,inf,inf],
    [inf, inf, inf, inf, inf,inf,inf,inf,inf,6,7,inf,inf],
    [inf, inf, inf, inf, inf,inf,inf,inf,inf,5, inf,inf,inf],
    [inf, inf, inf, inf, inf,inf,inf,inf,inf,inf,9,inf,inf],
    [inf, inf, inf, inf, inf,inf,inf,inf,inf,inf,inf,3],
    [inf, inf, inf, inf, inf,inf,inf,inf,inf,inf,inf,2],
    [inf, inf, inf, inf, inf,inf,inf,inf,inf,inf,inf,inf],
]

prevs = {
    1 : [],
    2: [1],
    3: [1],
    4: [1],
    5: [2],
    6: [2,3],
    7: [3,4],
    8: [3,4],
    9: [7,8],
    10: [5,6,7,9],
    11: [5],
    12: [10,11]
}

crit_path, date, Pw, Kp, Kw, Pp, Zc, duration = PERT(graph, a, prevs, 1, 12)
print(f'Ścieżka krytyczna to: {crit_path} a termin realizacji to: {date} dni')
```

Ścieżka krytyczna to: [[1, 3, 7, 9, 10, 12]] a termin realizacji to: 38 dni

Na podstawie powyższej ścieżki krytycznej możliwe jest obliczenie wariancji:

i	j	tc	tm	tp	t0	war^2
1	2	11	13	15	13,00	0,444444
1	3	10	12	14	12,00	0,444444
1	4	11	11	11	11,00	0
2	5	10	15	20	15,00	2,777778
2	6	11	13	15	13,00	0,444444
3	6	7	8	9	8,00	0,111111
3	7	6	8	10	8,00	0,444444
3	8	6	7	14	8,00	1,777778
4	7	5	5	5	5,00	0
4	8	7	7	7	7,00	0
5	10	1	3	5	3,00	0,444444
5	11	4	4	4	4,00	0
6	10	5	6	7	6,00	0,111111
7	9	6	6	6	6,00	0
7	10	4	7	10	7,00	1
8	9	4	5	6	5,00	0,111111
9	10	8	9	10	9,00	0,111111
10	12	2	3	4	3,00	0,111111
11	12	2	2	2	2,00	0 war
					1,111111	1,054093

Dzięki temu możliwe było policzenie terminu realizacji z prawdopodobieństwem 0.9:

Z tablic wartości rozkładu dla P(td <= tr) = 0.9 to około X = 1,28. Przy wariancji 1,1111 możemy obliczyć termin:

$$1,28 = \frac{t_d - 38}{\sqrt{1,111}}$$

$$t_d = 39,34$$

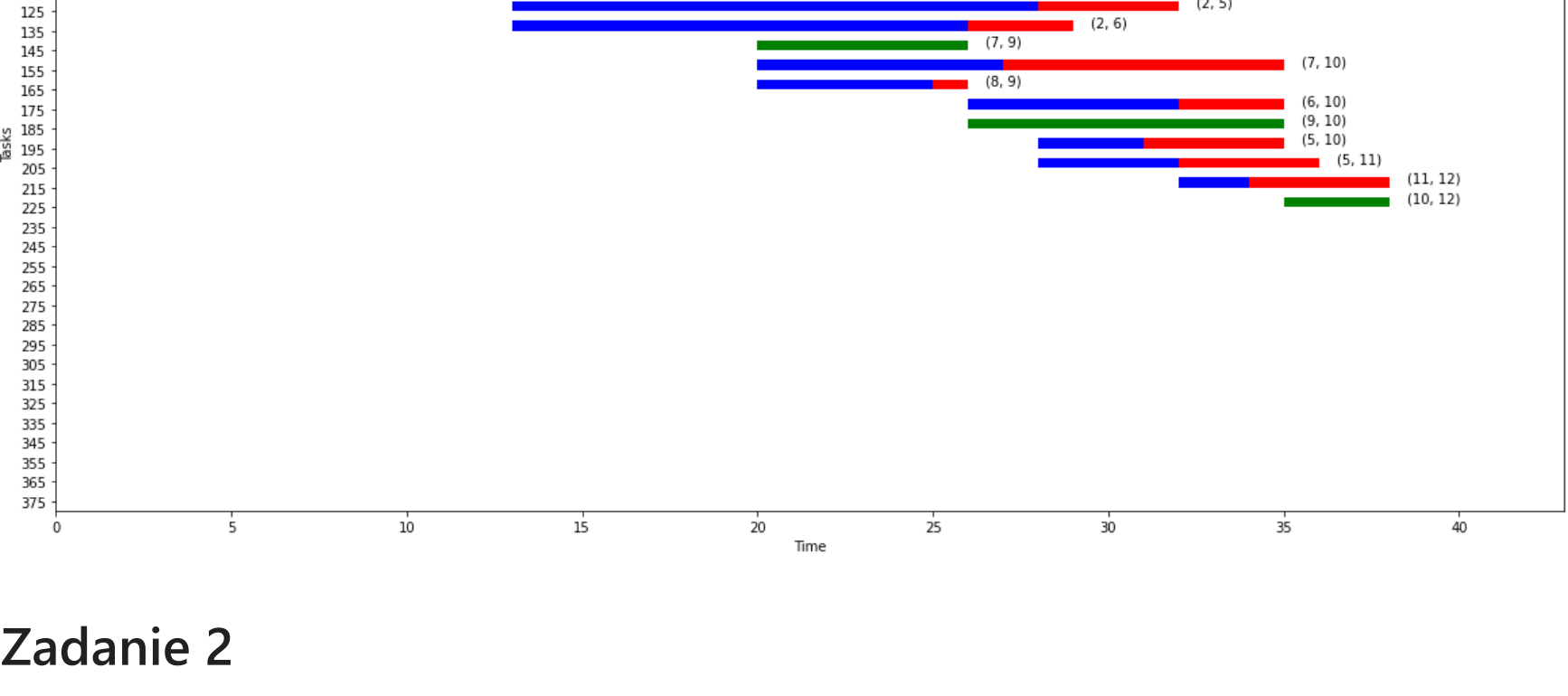
czyli w 40 dni

Wykres Gantt'a

Do sporządzenia wykresu została użyta biblioteka matplotlib oraz narzędzie w postaci funkcji stworzonej przez Copyright (c) 2018 Vamsi Arinbandi

```
In [28]: import matplotlib.pyplot as plt
def make_gantt_chart(graph, startTimes, completionTimes, durations, slackTimes):

    fig, ax = plt.subplots()
    fig.set_figwidth(20)
    fig.set_figheight(10)
    y_values = sorted(startTimes.keys(), key = lambda x: startTimes[x])
    y_start = 40
    y_height = 5
    for value in y_values:
        if slackTimes[value] == 0:
            facecolor1 = 'green'
            facecolor2 = 'green'
        else:
            facecolor1 = 'blue'
            facecolor2 = 'red'
        ax.broken_barh([(startTimes[value], durations[value])], (y_start, y_height), facecolors = facecolor1)
        ax.broken_barh([(completionTimes[value], slackTimes[value])], (y_start, y_height), facecolors = facecolor2)
        ax.text(completionTimes[value] + slackTimes[value] + 0.5,y_start + y_height/2, value)
        y_start += 10
    ax.set_xlim(0, max(completionTimes.values()) + 5)
    ax.set_ylim(len(durations)*20)
    ax.set_xlabel('Time')
    ax.set_ylabel('Tasks')
    ax.legend(['Czas trwania czynności', 'Zapas dla czynności', 'Czynność krytyczna'])
    ax.set_title("Wykres Gantt'a dla przykładowego grafu")
    i = 5
    y_ticks = []
    y_ticklabels = []
    while i < len(durations)*20:
        y_ticks.append(i)
        i += 10
    ax.set_yticks(y_ticks)
    plt.tick_params(
        axis='y',          # changes apply to the x-axis
        which='both',      # both major and minor ticks are affected
        left='off',        # ticks along the top edge are off
        labelleft='off')   # labels along the bottom edge are off
    plt.savefig('gantt.png', bbox_inches = 'tight')
    plt.show()
make_gantt_chart(graph, Pw, Kw, duration, Zc)
```


Zadanie 2

Zadanie 2 zostało wykonane powyżej jako implementacja w Pythonie i z pomocą Excela do wyliczania wariancji.

Zadanie 3

Zapasy całkowitego czasu dla danej czynności oznaczają to o ile w podanym zakresie czasowym może się przesunąć rozpoczęcie danej czynności tak aby nie opóźniło to całkowitego terminu realizacji projektu. Na wykresie może być zilustrowany np. innym kolorem jako przedłużenie danej czynności, wtedy jego koniec oznacza najpóźniejszy możliwy termin realizacji danego zadania, w powyższym przypadku kolor czerwony.